

Література

1. Глэдстоун Д. Инвестирование венчурного капитала: подроб. пособие по инвестированию в частные компании для получения максимальной прибыли / Д. Глэдстоун, Л. Глэдстоун. — М.: Баланс Бизнес Букс, 2006. — 416 с.
2. Ивина Л. В. Основные понятия и термины венчурного финансирования: учеб. пособие / Л. В. Ивина, В. А. Воронцов. — М.: Академический проект, 2002. — 225 с.
3. Красовская О. В. Венчурное финансирование: мировые тенденции и ситуация в Украине / О. В. Красовская. — К.: Конус-Ю, 2013. — 108 с.
4. Формування та розвиток ринку венчурного інвестування України: монографія / П. В. Ковалишин. — Миколаїв: [МДАУ], 2009. — 302 с.
5. Петрук О. М. Теорія та практика венчурного фінансування: монографія / О. М. Петрук, С. З. Мошенський. — Житомир: ЖДТУ: Рута, 2008. — 248 с.

УДК: 330.3:005

e-mail: vodol@litech.net

Довбенко Вячеслав Іванович,
к.е.н., доцент,
Національний університет
«Львівська політехніка»,
Україна

Dovbenko Viacheslav,
PhD, Assoc. Prof.,
Lviv Polytechnic National
University, Ukraine

ПОТЕНЦІАЛ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

THE POTENTIAL OF INNOVATION DEVELOPMENT OF DOMESTIC ENTERPRISES

Анотація. Розглянуто умови діяльності вітчизняних підприємств з огляду на можливості їх інноваційного розвитку. Проаналізована структура інвестицій, прибутковість різних галузей, а також перспективи оновлення інноваційного потенціалу розвитку підприємств.

Ключові слова: потенціал, інновації, інвестиції, розвиток, підприємства, трансфер технологій, комерціалізація

Abstract. The conditions of domestic enterprises in view of the possibility of their innovative development are considered. The structure of investments, profitability of different industries and perspectives of updates the innovative potential of enterprises are analyzed.

Keywords: potential, innovation, investments, development, enterprises technology transfer, commercialization

Розвинені країни світу перейшли до переважно інноваційного шляху розвитку економіки. У той же час економіка України зазнає великих втрат у результаті застосування відсталих техноло-

гій і розвитку галузей низьких технологічних укладів. У результаті інвестиційний клімат є несприятливим, а порівняно невеликі обсяги інвестицій не доходять до високотехнологічних галузей. Так і не вдалося здійснити перехід економіки на інноваційно-інвестиційну модель розвитку.

Увійти в число передових в економічному відношенні країн з допомогою традиційних підходів неможливо. Тому необхідно забезпечити радикальні зміни ситуації за рахунок переорієнтації потенціалу інноваційного розвитку на задоволення перспективних потреб економіки. Для цього слід створити максимально сприятливі умови для розвитку високотехнологічного бізнесу. Стратегічним завданням України має стати забезпечення протягом 10—15 років радикальної перебудови економіки на високотехнологічну, високорентабельну, експортоорієнтовану [1, с. 29].

Інвестиції відіграють вирішальну роль у розвитку економіки. Однак найбільшу питому вагу у структурі капітальних інвестицій в економіку України становлять інвестиції в матеріальні активи, значною є також їх частка у капітальний ремонт, так як ступінь зносу основних засобів перевищує їх вартості. Тому важливо змінити структуру інвестицій, насамперед за рахунок збільшення частки вкладень у нові машини, обладнання і технології. Джерелом зростання ВВП розвинених країн є прибутки, отримувані завдяки виробництву і експорту високотехнологічних товарів і послуг. За даними Світового банку 84,4 % експорту високих технологій припадає на країни з високим рівнем доходу, у той же час частка України тут менша за 0,01 % [2, с. 58—59.]

Вітчизняна статистика підтверджує низьку прибутковість галузей, які визначають науково-технічний прогрес. Так найвищий рівень операційної рентабельності у 2012 р. був у сільському господарстві; оптовій і роздрібній торгівлі та ремонті автотранспортних засобів; а також сфері інформації та телекомунікацій 21,4; 12,3 і 10,1 % відповідно. Натомість у промисловості рівень операційної рентабельності становив усього 3,3 %, а у будівництві — 0,7 % (збитки) [3, с. 66]. Це у великій мірі пов'язано з низьким технологічним рівнем вітчизняної промисловості й несприятливими умовами її функціонування.

Спеціальне податкове стимулювання інноваційної діяльності аналогічно світовому досвіду в Україні не застосовується. У результаті понад 83 % інвестицій отримують підприємства третього технологічного укладу, 10 % — четвертого й лише 7,0 % — п'ятого. Забезпечення платоспроможного попиту на результати

R&D з боку реального сектору економіки може бути забезпечене за умов активізації інноваційних процесів [4, с. 118]. Невідповідність існуючого рівня виробництва вимогам інноваційного розвитку, збереження застарілої структури зайнятості, незадовільні темпи впровадження технологічних нововведень вимагають зміни підходів до регулювання інноваційної сфери діяльності, які повинні максимально сприяти новим прогресивним пропорціям вкладень в окремі складові як потенціалу розвитку економіки, так і окремих суб'єктів господарювання. Зрозуміло, що за даних умов тяжко розраховувати на приплив інвестицій у галузі, які визначають можливості інноваційного розвитку економіки.

Для зміни існуючої ситуації в економіці слід стимулювати приплив інвестицій саме у високотехнологічний сектор за рахунок трансферу технологій і швидкої комерціалізації результатів НДДКР. Пріоритет має віддаватися саме вкладенням у виробництво нових інноваційних продуктів. Слід формувати достатній попит на вітчизняні нововведення. Для цього важливо створити сучасну інноваційну інфраструктуру та суттєво підвищити престижність праці науковців і дослідників і навчитися ефективно використовувати потенціал наукових знань і нових технологій. Місія промислових підприємств полягає у забезпеченні інших галузей прогресивними видами нової техніки, яка сприяє економії ресурсів. Однак для здійснення кардинальних змін потрібно забезпечити активну участь у процесах оновлення науки, потенційних інвесторів і держави з метою розбудови сучасної інноваційної інфраструктури для своєчасної та успішної комерціалізації результатів наукових розробок

Література

1. Стратегічне управління національним економічним розвитком: монографія: в 2 т. / За заг. ред. О. В. Кендюхова. — Донецьк: ДВНЗ ДонНТУ, 2013. — Т. 1. — 338 с.
2. Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / [Кіндзерський Ю. В., Якубовський М. М., Галиця І. О. та ін.]; НАН України; Ін-т екон. та прогноз. — К., 2009. — 928 с.
3. Статистичний щорічник України за 2012 рік / Державна служба статистики. — К., 2013. — 552 с.
4. Аналіз законодавства України у сфері досліджень, розробок та інноваційної діяльності та пропозиції щодо доповнень до законодавства. — К.: Фенікс, 2011. — 350 с.